

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра іноземних мов та перекладу
Мовний центр “Світ”**

**МОВНІ УНІВЕРСАЛІЇ
У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ**

Матеріали XIV Міжнародного науково-практичного семінару

Луцьк – 2024

УДК 81'373]:130.2:316.77

М 74

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри іноземних мов та перекладу
Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 9
від 1 березня 2024 року)*

Редколегія:

Круглій Олена Ростиславівна, канд. філол. наук, доц., завідувач кафедри іноземних мов та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки,

Черняк Оксана Павлівна, канд. філол. наук, доц. кафедри іноземних мов та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки (відповідальний редактор).

Мовні універсалії у міжкультурній комунікації: Матеріали XIV Міжнародного науково-практичного семінару / ВНУ імені Лесі Українки, Луцьк, 15 березня 2024 р. Луцьк, 2024. 195 с.

До збірки увійшли матеріали Міжнародного науково-практичного семінару “Мовні універсалії у міжкультурній комунікації”, присвяченого проблемам міжкультурної комунікації та перекладу, дискурсології й лексикології, методики викладання іноземних мов. Рекомендовано викладачам, аспірантам, здобувачам освіти старших курсів.

Відповідальність за зміст матеріалів і коректність посилань несуть автори. Редколегією здійснено стилістичне редагування тез.

УДК 81'373]:130.2:316.77

© Колектив авторів
© Волинський національний
університет імені Лесі Українки, 2024

ЗМІСТ

Розділ 1. Актуальні проблеми міжкультурного спілкування. Слово і текст у просторі культури

Денисюк К.

Еволюція англійської мови: від староанглійської до сучасної ... 8

Жулінська М.

Найпопулярніша лексика 2023 року 11

Козяр Є.

Міжкультурна комунікація в PR та рекламі 14

Королевич В.

Проблеми українців за кордоном під час війни 19

Кравченко В.

Підходи аналізу ідеологічного впливу засобів масової комунікації 21

Куц Е.

Причини появи прізвиськ в політичній комунікації США 24

Лихач З., Троць К.

Актуальні проблеми міжкультурного спілкування 26

Осипчук А.

Проблема міжкультурного спілкування при викладанні української мови як іноземної 30

Присяжнюк Л.

Культурні коди поетики змінених станів свідомості 33

Яручик В.

Історична тематика та її вираження у романі Івана Корсака «Запізніле кохання Миклухо-Маклая» 35

Яручик О.

Концепт малої та великої батьківщини та його висвітлення у польському літературознавстві 38

Яценко М.

Деякі культурні відмінності між Україною та Німеччиною 41

Нудко М.

2023 Word of the Year as the reflection of sociolinguistic implications of artificial intelligence 44

Demchuk D.

The Impact of Language on International Relations 46

<i>Kozak A.</i>	
Die Identifizierung ukrainischer Flüchtlinge in Deutschland während des Krieges	48
<i>Kruhlii O.</i>	
Ukrainian War Lexicon in Current English	51

Розділ 2. Сучасні тенденції у дослідженні лексичних одиниць

<i>Баранецький Д.</i>	
Основні аспекти української локалізації відеоігор	55
<i>Бондарук А., Копилов В.</i>	
Ретермінологізація у творенні англійськомовної лінгвістичної термінології	59
<i>Бочан П.</i>	
Типи образних одиниць англійськомовної термінології сфери інформаційних технологій	61
<i>Величко В.</i>	
Семантичні та номінативні особливості антропонімів в англійській мові	63
<i>Вознюк Є.</i>	
Англомовні запозичення у галузі інформаційної безпеки	66
<i>Климко С.</i>	
Роль невербальної комунікації у виступах політичних діячів ...	68
<i>Кулик А., Матвійчук М.</i>	
Лексичні види фразеологічних одиниць у сучасній англійській мові	70
<i>Маркевич О.</i>	
Різновиди сленгу в англійській мові	73
<i>Наумюк А., Злотко Д.</i>	
Англійські неологізми у сфері екології	75
<i>Омельчук Т.</i>	
Особливості неологізмів, утворених через пандемію COVID-19	79
<i>Остаповець В.</i>	
Англіцизми в українській мові: засмічення мови чи крайня необхідність	82
<i>Панас О.</i>	

der vom Krieg betroffen ist oder jemanden, der diesen Krieg in die Ukraine gebracht hat.

Literatur:

1. URL: <https://texty.org.ua/author/valerija-pavlenko/> (Дата звернення: 15.01.24)
2. URL: <https://texty.org.ua/articles/108980/chomu-ukrayintsi-v-nimechchyni-chasto-spilkujutsja-rosijskoju-i-jak-tse-vypravlyty/> (Дата звернення: 15.01.24)

Olena Kruhlii – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at Foreign Languages and Translation Department, Lesya Ukrainka Volyn National University

Ukrainian War Lexicon in Current English

The current military and political events in Ukraine have given rise to new vocabulary such as *bavovna*, *cyborgs*, *Maidan*, *orcs*, *separatists*, *ukrops*, *Chornobaivka*, etc. The current Dictionaries and mass media represent many new words dedicated to Ukraine and Ukrainian people:

- *zaukrauinyty* (*zukurayinyty*) – to try to take something by force, deception and get a harsh response;
- *arestovyty* – to reassure through message, positive news, desired information;
- *debakhnulko* – a person who can cause a lot of damage due to his interest and concern.
- *kimyty* – radiate optimism even in difficult circumstances;
- *kadyryty* – to pass off wishful thinking; empty chatter;
- *banderyty* (*vidbanderyty*) – to kill, to destroy;
- *makronyty* (*promakronyty*) – to pretend to be very worried about a certain situation, to show it to everyone, but not to implement anything productive;
- *mamkuvaty* – not to do simple things to save your own life;
- *merkelyuvaty* – to be self-interested, to solve profitable issues only for oneself;
- *shojguvaty* – to misinform, to pretend at the workplace that everything is going according to plan, to deny defeat;

- *pushkinopad* – the demolition of monuments to Russian cultural figures and the renaming of toponyms with their names;
- *rashism* – a neologism meaning the Russian version of Nazism, all manifestations of fascism, whose peculiarity is the hatred of the democratic world. *Rushist* (rashist) is a neologism that originated from the combination of the lexemes “Russia” and “fascism”. It is especially popular in the mass media to express Putin's expansionist ideology.

New proverbs, sayings and phraseological units are born in the linguistic space too:

- *God wears the uniform of the Ukrainian Armed Forces* means boundless trust and gratitude to the defenders of Ukraine;
- *ghost of Kyiv (Kyivskyi Pryvyd)* is a collective image of pilots of the 40th tactical aviation brigade);
- *Bandera smoothie, Bandera brew* implies national resistance;
- *like a wardrobe from Borodyanka* is a symbol of survive under any circumstances as well as endurance of Ukrainians during the war;
- *a Russian warship* is interpreted as contempt for a thief, a murderer;
- *to start a tractor* stands for the most unexpected argument in any dialogue, the use of means of struggle that no one expects;
- *in three days* specifies unrealistic, ill-founded ideas, plans and sincere faith in them;
- *to return to Chornobayivka* means to repeat one's mistakes.

Semantic contamination is demonstrated in the pejorative *putler*, which was formed on the merger basis of two surnames: the Russian president *putin* and the German misanthrope *hitler*.

Ridiculous nicknames and paraphrases for the leader of the aggressor country are based on the characteristic features and actions of a certain person:

- height – *kurdupel, lilliputian, nedopalok, nedomirok*;
- mistrust of the environment – *bunker worm, stsykun* (extremely frightful person);
- mental state – *crazy with a nuclear button*;
- a brutal style of management and disrespect for the rights of others – *Cadebist maniac, kremlinterrorist, racist Führer*;
- physical condition – *blida pogan*.

We also suggest paying attention to expressive and evaluative spelling, the peculiarities of writing the words like *russia*, *putin*, *kremlin*, *russian federation* – especially with a lowercase letter as a manifestation of contempt, rage and condemnation.

Widely spread war lexicon is of key importance today and acquires new meaning. For example, *Donbas* comes from an abbreviation meaning ‘Donets coal basin’. Leaders in this region of eastern Ukraine have recently favored Russian control, and it is home to Luhansk and Donetsk which are the Ukrainian territories that Russia recognized as independent republics.

The term *Finlandization* describes a nation that, while technically neutral and independent on the international stage, yields to the policies of a larger, more powerful neighbor, as Finland deferred to the USSR during the Cold War in return for maintaining its sovereignty.

Hedgehog known as the Czech hedgehog is the spiky-looking steel obstacles that can divert or delay tanks. Ukrainian civilians have been DIY-ing hedgehogs, welding two bars or beams at an angle to make a cross and then adding a third to ensure it holds its shape even if it is knocked over.

Humanitarian corridor implies specific routes and logistical methods agreed upon by all relevant parties to allow the safe passage of humanitarian goods and/or people from one point to another in an area of active fighting the United Nations said.

The anti-tank missiles javelins went into full-scale production in 1997. Today javelins are very effective at knocking out tanks and armored vehicles. The weapon's ability to destroy Russian armor has made it a cultural phenomenon in Ukraine, where it even has its own meme: *St. Javelin*.

Koloradi is a derisive Ukrainian nickname for pro-Russian separatists, many of whom wear orange-and-black St. George ribbons that symbolize Russia's military strength. George was a Roman army officer who became a martyr because of his Christian faith. The Order of St. George is among Russia's highest military honors, dating back to 1769 after a hiatus, Putin's government in 2000 reinstated it.

MiG is the jet warplanes named after the Mikoyan-Gurevich aviation company. The MiG-15 fought in the Korean War of the 1950s. Today Ukraine's air force uses the MiG-29.

No to War (*нет войне*) is the phrase used by Russians who are against the war in Ukraine even under the threat of detention, arrests, steep

finer and other punishments. The Kremlin's harsh response to anti-war sentiments has recalled the mass purges of Russia's Stalinist era.

No-fly zone is one of the key importance war terms. Ukrainian leaders have repeatedly asked their allies in Europe and the U.S. to 'close the skies' over Ukraine to give their ground forces a chance against Russia's invading military.

Ukrainians have invoked the Lord of the Rings villains to refer to Russia's force, saying the hordes were being sent to loot their country and dismantle its democracy. Those using the term *Orcs* include a doctor in Melitopol who filmed and posted video of a protest to social media.

Ukraine's defence intelligence service features an *owl* in its insignia. In it, the owl hovers above a global map, stabbing a sword down from the sky into Russia. The service recently promised that its owls would track down Russian marines that Ukraine says attacked civilians.

Critics of Putin use a range of 'blended names' for the Russian leader: *Putler*: Putin + Hitler; *Kaputin*: Kaput + Putin; *Haputin*: Ukrainian *khapaty* *khapati* (which means "grab") + Putin.

Thus, modern military terms reflect Ukrainian military events and their participants, while old realities acquire new meanings, and commonly used vocabulary becomes realities.

References:

1. Ciuriak D. The Role of Social Media in Russia's War on Ukraine. URL: <https://doi.org/10.1080/1057610X.2022.2066525> (дата звернення 18.02.2024).
2. Urban Dictionary URL: <https://www.urbandictionary.com/> (дата звернення 18.02.2024).